06/02/2021

Θεός και Μουσική

/ Επικαιρότητα

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ

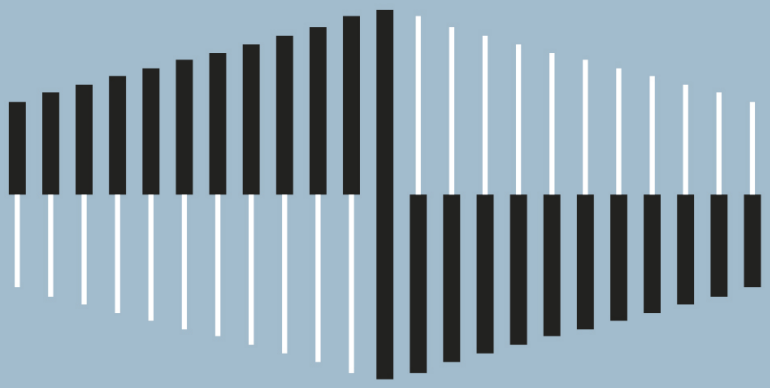

ΑΚΡΙΤΑΣ

Ο Βασίλης Τσαμπρόπουλος, στο δοκίμιο «Θεός και μουσική», αναλύει το μεταφυσικό του επιχείρημα για την προέλευση της μουσικής, το πρωταρχικό συστατικό και την ιδιαίτερη φύση της που την καθιστούν μοναδική ως έννοια.

Το βασικό ερώτημα που διατρέχει το δοκίμιο του γνωστού πιανίστα και διευθυντή ορχήστρας είναι το εξής: Υφίσταται, τελικώς η τέχνη της μουσικής ως ένα υπερβατικό κατηγόρημα της θεϊκής δημιουργίας ή, απλώς, παραμένει μια αυτόνομη, συγκεκριμένη λειτουργία εξωτερίκευσης συναισθημάτων, που οι άνθρωποι, στην άγνοιά τους, ονομάζουν «έκφραση»;

Πως θα μπορούσε ο μουσικός να αισθανθεί τον Θεό μέσα από τη μουσική του, τα πλήκτρα του πιάνου του ή το δοξάρι του βιολιού του; Υπάρχει κάποιο μικρό μυστικό, που θα έκανε αυτήν την υπερβατική ένωση, δυνατή;

«Αν ο Θεός, στην καρδιά ενός μουσικού, ήταν ο ορισμός του τέλειου συνθέτη, πώς θα ηχούσε το έργο Του μέσα από τη θεϊκή natura; Θα αποτυπωνόταν σαν ένα επιβλητικό maestoso, ένα μεγαλόπρεπο grave, μια ζωηρή κίνηση allegro ή ένα ήσυχο αφηγηματικό adagio; Θα περιείχε άραγε η μουσική Του τα απαραίτητα εκφραστικά στοιχεία που θα Τον καθιστούσαν προσβάσιμο και κατανοητό στον ακροατή Του; Υπάρχει κάποιος επεξηγηματικός μουσικός όρος επαρκής, ώστε να χαρακτηρίζει το συνθετικό Του ύφος, την αποτυπωμένη χροιά Του στα έργα της δημιουργίας Του, για παράδειγμα con anima, con gracia, con fuoco ίσως;»

Στοιχεία βιβλίου
Τίτλος: Θεός και Μουσική
Συγγραφέας: Βασίλης Τσαμπρόπουλος
Εκδόσεις: Ακρίτας
Έκδοση: Ιανουάριος 2021
ISBN: 978-618-85042-2-6
Σελ: 160
Διαστάσεις: 14 εκ. x 20,5 εκ.
Βάρος: 180 gr
Λ.Τ: 15,00€

Περιεχομένα
Preludium 11
I. Η μουσική και το αίσθημα της θρησκευτικότητας 21
II. Συναισθηματισμός και μουσική 27

III . Η μουσική των αγγέλων: ένα θείο κληροδότημα; 37
IV. Το ιερό στοιχείο στην εξέλιξη της μουσικής 47
V. Η μουσική ως κατάνυξη και οδός προσέγγισης του αρρήτου 69
VI. Η μουσική, δυνητικώς, αγγίζει το τέλειο; 79
VII. Η συμφιλίωση με την υποκειμενική πλευρά του άγνωστου Δημιουργού 85
VIII. Ο ηθικός νόμος της θρησκείας, η αμφισβήτηση της φιλοσοφίας και
η αβεβαιότητα της μουσικής 99
IX. Η τέχνη, η τροφός των μικρών θεών 115
X. «Μου αρέσει»: το πιο ανέμπνευστο επιχείρημα μετριότητας 125
XI. Οι ανυπότακτοι, οι όσιοι της τέχνης 133
XII. Η ελευθερία του δημιουργού και ο κόσμος του εκτελεστή 137
Postludium 145
Επεξηγήσεις μουσικών όρων 151
Αλφαβητικό ευρετήριο ονομάτων 159

Ο Βασίλης Τσαμπρόπουλος αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της μουσικής της Ελλάδας. Παράλληλα με την καλλιτεχνική του δράση, έχει αναπτύξει έναν ιδιαίτερο πνευματικό λόγο, που τον έχει αναδείξει, τα τελευταία χρόνια, ως έναν από τους σύγχρονους φιλοσόφους της μουσικής.

Οι σοβαρές σπουδές του σε μεγάλα μουσικά ιδρύματα, όπως η Ακαδημία Juilliard στη Νέα Υόρκη και η École Normale στο Παρίσι, ταυτόχρονα με τις σπουδές Φιλοσοφίας στη Σορβόννη, του άνοιξαν τον δρόμο για μια σημαντική διεθνή σταδιοδρομία από τα παιδικά του χρόνια.

Ο Έλληνας βιρτουόζος πιανίστας χαρακτηρίστηκε από τη New York Times ως ένας από τους πιο πολυσχιδείς και χαρισματικούς Ευρωπαίους μουσικούς, που ξεδιπλώνουν το ευρύ φάσμα του ταλέντου τους από τη διεύθυνση της ορχήστρας, το κλασικό σολιστικό πιανιστικό ρεπερτόριο έως τις πιο σύγχρονες αναζητήσεις του αυτοσχεδιασμού και τη σύνθεση έργων για συμφωνική ορχήστρα.

Η μακρά αφοσίωσή του και η σχολαστική μελέτη της μουσικής και της φιλοσοφίας, από τα πρώιμα φοιτητικά του χρόνια στο Παρίσι και τη Νέα Υόρκη, τον οδήγησαν στη βαθύτερη έρευνα της μεταφυσικής και της οντολογικής ύπαρξης της μουσικής. Η ασυνήθιστη, για τον κόσμο της μουσικής, αλλά βαθιά αρμονική ένωση των φιλοσοφικών του ιδεών, μαζί με την ιδιαίτερη φύση του ταλέντου του, συνέβαλε καίρια στην εξέλιξη της καλλιτεχνικής του πορείας αλλά και στην ανάπτυξη και τη διαμόρφωση των ιδεών του.

Ο Τσαμπρόπουλος προσεγγίζει την έννοια της «καθαρής», της υπερβατικής μουσικής αναφοράς, ως το πιο γνήσιο όχημα της απελευθέρωσης του ανθρώπινου πνεύματος.